

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z Edukacji dla bezpieczeństwa, wynikających z realizowanego programu nauczania - Żyję i działam bezpiecznie Program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w szkole podstawowej wydawnictwa Nowa Era

w klasie 8

w roku szkolnym 2023/2024

Nauczyciel: Agata Sasak

Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
I PÓŁROCZE					
Jeżeli uczeń nie opanował wymagań na ocenę dopuszczającą	definiuje bezpieczeństwo - wymienia rodzaje bezpieczeństwa -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie - wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze – rozróżnia sygnały alarmowe -wyjaśnia termin „ewakuacja” i	<u>Wymagania na ocenę dopuszczającą +</u> -wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa – wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania – wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych -rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji	<u>Wymagania na ocenę dostateczną +</u> - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli – opisuje geopolityczne położenie Polski – wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) – wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i	<u>Wymagania na ocenę dobrą ±</u> -definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej -omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski – omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego - dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia -omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów - opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji	<u>Wymagania na ocenę bardzo dobrą +</u> - opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski - omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom -charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania – opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego - wymienia zadania państwa w zakresie

omawia jej znaczenie - wymienia główne przyczyny pożarów – opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru - wymienia główne przyczyny powodzi – wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi - wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka - wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych -wymienia czynności, które	– opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku – rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne – zna szkolną instrukcję ewakuacji – wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku - opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych - omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz -omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)	tworzące system ratownictwa w Polsce – opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego - wymienia sposoby przeciwdziałania panice - omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych - rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej -planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji	- uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole – uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi -opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom – rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanach przedmiotach zauważonych w miejscach	ochrony przeciwpowodziowej - opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR - omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru
---	--	--	--	---

	należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce	-opisuje zasady zachowania się na wypadek: ☐ strzelaniny ☐ znalezienia się w sytuacji zakładniczej ☐ ataku bombowego ☐ ataku gazowego ☐ otrzymania podejrzanej przesyłki	kryzysowej - opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur -omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym ratownikowi, osobom postronnym i w miejscu zdarzenia – opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych	publicznych	
II PÓLROCZE					
Ocena niedostateczn	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca

a					
Jeżeli uczeń nie opanował wymagań na ocenę dopuszczającą	- wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” – określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym -podaje numery alarmowe - wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” – opisuje ogniwa łańcucha przeżycia – ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku - definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa	<u>Wymagania na ocenę dopuszczającą +</u> - wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” – wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób – wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym - ocenia stan świadomości	<u>Wymagania na ocenę dostateczną +</u> – wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy - demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych – poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową - udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–żuchwa) – sprawdza, czy poszkodowany oddycha	<u>Wymagania na ocenę dobrą ±</u> – opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia - opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych - układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej - omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci – wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności - opisuje zasady doboru i	<u>Wymagania na ocenę bardzo dobrą +</u> - wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych - podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej – wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB

– wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej, turystycznej, domowej - wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający – wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie - wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie - omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej	poszkodowanego – wymienia objawy utraty przytomności – ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO - apteczek pierwszej pomocy – wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające – wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je – stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran – zna i stosuje zasady doraźnego	– zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną – umiejętnie stosuje folię NRC – wymienia główne przyczyny omdlenia – charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie - udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia - opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej – wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze – bezpiecznie zdejmuję rękawiczki	przechowywaniaskładników w apteczki pierwszej pomocy - proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia - wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna - omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa - proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci – omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej	- opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego - przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej - podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie - omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wymienionych wypadkach i zagrożeniach - wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje sposoby ich kontrolowania
--	---	--	---	--

pomocy w przypadkach:zatrucia – tonięcia – porażenia prądem – definiuje zdrowie - wymienia główne choroby cywilizacyjne Podstawy terenoznawstwa: - omawia przeznaczenie i podstawowe typy - orientowanie się w terenie bez mapy (charakterystycznych cech i przedmiotów terenowych) - wyznaczanie kierunków stron świata	unieruchomienia kości i stawów – zakłada temblak - demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny - omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:– zawału serca – udaru mózgu – napadu padaczkowego – ciała obcego w oku - wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i takie, na które ma on całkowity wpływ - wymienia główne przyczyny chorób	ochronne – demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa - opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa - omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych,oparzeń środkami chemicznymi, wychłodzenia organizmu i odmrożeń - omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:□ zadławienia - omawia schemat	pomocy w przypadkach: -ukąszenia, użądlenia - wykonuje na manekinie rękoczyn ratunkowe w przypadku zadławienia - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci - określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych – oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym - proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu Podstawy terenoznawstwa: - wyznaczanie kierunków	– analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem - proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku – proponuje sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym Podstawy terenoznawstwa: • umie zaplanować drogę marszu (czas, odległość) - proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na Cyberbezpieczeństwo i minimalizacji
---	--	--	---	---

	• wskazań igły magnetycznej (busola/ kompas) - zna zasady bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką - podstawowe części składowej broni strzeleckiej- -zna istotę cyberbezpieczeństwa	cywilizacyjnych Podstawy terenoznawstwa: • określa przybliżoną odległość przebytej drogi na podstawie parokroków lub wpływającego czasu marszu • umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania - wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwa - podstawowe części składowe broni strzeleckiej - wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką	postępowania w przypadku zadławienia - wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym – wymienia zachowania prozdrowotne – wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia (ryzykowne) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków – opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i	stron świata: - wg ciał niebieskich • umie odczytać drogę marszu (czas, odległość) • czytanie mapy i obliczenia z wykorzystaniem mapy - opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo - zasada BLOS (broń/ lufa/ otoczenie/ spust) - wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką (odpięcie magazynka, brak kontaktu ze spustem, przeładowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaźnik bezpieczeństwa, pudełko – futerał	ich skutków - opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji) - opisuje zasady zgrywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych (otwarte, zamknięte, optyczne)
--	--	--	--	--	---

			niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe - wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie – omawia objawy depresji, anoreksji i uzależnień behawioralnych Podstawy terenoznawstwa: • wyznacza kierunki stron świata przy pomocy GPS - opisuje miejsce cyberbezpieczeństw a w systemie bezpieczeństwa państwa - wymienia zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni - rozumie zasady bezpiecznego	transportowy lub kabura) - identyfikuje podstawowe części składowe broni: • krótkiej – pistolet/rewolwer • długiej - karabin • śrutowej – strzelba	
--	--	--	---	--	--

			i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką - postawy strzeleckie		

UWAGI:

1. Wymagania z końca I półrocza mogą ulec przesunięciu na II półrocze w sytuacjach losowych (np. nieobecność nauczyciela, wycieczka klasy, uroczystość szkolna, inna usprawiedliwiona nieobecność klasy). Wówczas wymagania wiążące związane są z ostatnim tematem realizowanym w I półroczu.
2. Wymagania z początku II półrocza mogą ulec przesunięciu na I półrocze w sytuacjach związanych z kalendarzem roku szkolnego lub realizacją tematów podczas zastępstw za innego nauczyciela nieobecnego. Wówczas wymagania wiążące związane są z ostatnim tematem realizowanym w I półroczu.

